

ALTERNATIVE

NOW

CIAŁO W OBIEGU: ŚMIERĆ, KOMA I CHIMERA

STELARC

1. TOŻSAMOŚĆ, UCIELEŚNIENIE & ZGON

W epoce odwzorowywania genów, modyfikacji ciała, doładowania układu nerwowego, produkcji i wymiany organów wewnętrznych, protetycznych uzupełnień, zastępczych awatarów i telematycznych pieśczęt następuje rozkwit przestrzeni *liminalnych*, w których to, czym ciało jest i do czego normalnie służy, zaczyna być podważane. Co to znaczy być martwym stało się równie ważne, jak to, co znaczy być żywym. Umrzeć w dzisiejszych czasach, oznacza, że zostałeś odłączony od systemu podtrzymującego funkcje życiowe. Możesz umrzeć i nie zgnić. Umrzeć i być zachowanym dla przyszłej reanimacji. W ciele ważna stała się nie tylko jego tożsamość, ale i jego *podłączalność* – już nie tylko mobilność i położenie, ale i jego interfejs. Nasza energia życiowa wzmacniana jest przez interfejsy. Nasz zgon następuje przez ich odłączenie.

2. OBOJĘTNOŚĆ, NADMIAR I WYPARCIE

Żyjemy w czasach nadmiaru, obojętnienia. Czasach rozwiniętej protetyki. Protezy, których używamy, nie tyle zastępują brak, ile są symptomami braku umiaru. Ciało z TRZECIĄ RĘKĄ, z wprawiającym je w ruch EGZOSZKIELETEM i SZTUCZNĄ GŁOWĄ. Teraz ciało doświadcza swoich własnych organów jako zautomatyzowanych, niepodległych swej woli, nieobecnych w świadomości. To zdecydowanie przestarzałe i jałowe. Jego świadomość może zostać wyparta, a cielesność unieważniona. Teraz ciało będzie napędzane zdalnie. Stanie się *rozbudowanym systemem operacyjnym*. Już nie funkcjonujemy w całości w tym ciele, ani w całości w innym, ale niekiedy częściowo w tym, a częściowo w innym. Świadomość przemyka się i prześlizguje między miejscami i sytuacjami. Ciało działa obojętnie. Obojętność jest przeciwieństwem nastawienia. To obojętność, która pozwala pojawić się czemuś nowemu – co może się ujawnić we właściwym czasie i rozwinąć we właściwym rytmie. To obojętność, która pozwala zawiesić ciało na hakach wczepionych w skórę, która pozwala ciału wstawić rzeźbę do żołądka, która pozwala chirurgicznie wbudować w przedramię ucho wyhodowane z komórek macierzystych.

3. ZOMBI I CYBORGI

Ciało jest ewolucyjną strukturą, funkcjonującą i zorientowaną w świecie. By zmienić jego architekturę, należy dostosować świadomość. Ciało od zawsze było protetycznie wzmacniane, wzbogacane, eksponowane poprzez swe

instrumenty i mechanizmy. Zawsze istniało niebezpieczeństwo niekontrolowanych zachowań i mimowolnych działań automatycznych. Zombi jest takim bezwolnym ciałem, które nie kieruje się własnym umysłem. A cyborg to połączenie człowieka i maszyny, to system o rosnącym stopniu zautomatyzowania. Od zawsze wykazywaliśmy lęk przed bezwolnością i obawę przed zautomatyzowaniem. Obawę wobec zombi i cyborga. *Ale boimy się tego, czym zawsze byliśmy, i tego, czym już się staliśmy.*

4. CIAŁO W OBIEGU

Narządy są separowane i wymieniane. Narządy są konstruowane i wstawiane. Krew płynąca dzisiaj w moim ciele jutro może popłynąć w twoim. Komórki jajowe są zapładniane przez odmrożone plemniki. Dzisiaj komórki skóry impotentu mogą stać się budulcem spermy. Możliwości inżynierii pozwalają nawet, by komórki kobiecej skóry przekształcić w komórki spermy. *Twarz dawcy staje się trzecim obliczem biorcy.* Kończyny odjęte zmarłemu mogą być reanimowane w żywym ciele. Sztuczne serce nieprzerwanie pompuje krew, ale nie pulsuje. Możesz złożyć głowę na piersi kogoś kogo kochasz. Czujesz tchnienie życia, dotyk ciepła, ale nie czujesz rytmu serca. Zmarły może zostać zachowany na zawsze przez plastynację, a nieprzytomny bezterminowo utrzymywany w śpiączce przez aparaturę wspierającą życie. Ciała zamrożone w niskich temperaturach czekają na ożywienie w jakiejś nieokreślonej przyszłości. *Zmarli, ledwo żywi, jeszcze żywi i mogący się narodzić egzystują równocześnie.* Oto czas zmarłych, nieprzytomnych i chimer. CHIMERA jest ciałem działającym w zmieszanej rzeczywistości. To ciało biologiczne, wzbogacone przez technologię i zdalnie współgrające z wirtualnymi systemami.

5. POTĘGA CZĘŚCIOWEGO ŻYCIA

BioArt stanie się jednocześnie i bardziej ponętny, i bardziej niepokojący, kiedy artyści stworzą, a my będziemy mogli pieścić, żywe części – pulsujące *terratomy* z oślizłą skórą, drgającymi wypustkami, mrugającymi gałkami ocznymi i wzdychającymi otworami. Powstanie tych zbrylonych tkanek, włosów i zębów będzie tym ważniejsze, że zrodzi pytania: czym jest życie, transgeniczność, patologia, potworność, i o to, co znaczy być człowiekiem.

6. ROZDWOJONE CIAŁA: VOLTAGE-IN/VOLTAGE-OUT

Wszyscy teraz jesteśmy równocześnie ciałami *opanowanymi i działającymi* – stajemy się ROZDWOJENI, gdy przychodzące napięcie (voltage-in) opanowuje nasze zachowania z zewnątrz, a napięcie wychodzące (voltage-out) sprawia, że ciało nasze uruchamia urządzenia otaczające. Takie ciało staje się bardziej złożone i interesujące – zamiast pojedynczego istnienia z jednym ośrodkiem zawiadującym, jeden konstrukt zawiadywany przez

zwielokrotnionych zewnętrznych operatorów. Subiektywnie ciało w większym stopniu dozna wtedy siebie samego jako wymazanego systemu aniżeli jako struktury dołączonej. Kiedy nasze ja usytuuje się *poza skórą*, ciało stanie się opuszczone. Opuszczenie to nie będzie pustką niedostatku, lecz próżnią radykalną, *nieobecnością wynikłą z nadmiaru*. Ta próżnia i nieobecność powstaną z wymazania i z poszerzenia jego możliwości. Staną się anteną o wzmożonym czuciu i wzmożonym zasięgu.

7. SFRAGMENTOWANE, ROZSZERZONE I ON-LINE

Ciało może stać się portalem internetowym dostępnym wszyskim i wszędzie. Mobilne i dostępne organy czuciowe, włókna dotykowe, wymuszone sprzężenia doświadczają bycia on-line. Widzenia oczyma innego gdzieś indziej. Słyszenia uszami kogoś będącego gdzie indziej. Dotykania kogoś odległego. Podjęcia zadania w jednym miejscu, a ukończenia w innym. Jako rozszerzony system operacyjny ciała powinny wykraczać poza przestrzeń, jaką zamieszkują, poza własną skórę i poza własne możliwości znajdujące się pod ręką. Twoje odczucia i doświadczenia zmysłowe nie będą determinowane twoją fizyczną obecnością, bliskością tego, co widzisz, słyszysz, czujesz. Powinniśmy stać się INTERNETOWYMI DAWCAMI ORGANÓW. Powinniśmy stać się więcej niż jednym ciałem, być w więcej niż jednym lokum, odczuwać równocześnie z wielu miejsc. Stać się DOSTĘPNYM I PRZYSTĘPNYM CIAŁEM.

8. OD SECOND LIFE DO TRZECIEGO ŻYCIA

Second Life to druga skóra, alternatywne wcielenie operujące on-line w wirtualnej przestrzeni. Awatary mogą być pobudzone przez ciała i uruchamiane przez kody. Może jednak potrzebujemy nie Second Life'u, ale TRZECIEGO ŻYCIA. Środków, dzięki którym awatary mogą wstąpić w zastępcze ciało i złączone z nim działać w realnym świecie. To byłby *odwrócony system motion-capture*, w którym sztuczne istnienie przepojone sztuczną inteligencją mogłoby wytworzyć swą obecność w zwielokrotnionych ciałach w fizycznym świecie, w różnych sytuacjach i odległych miejscach. Te twory ukonkretniałyby się jako Sztuczne Głowy, Częściowe Głowy, Chodzące Głowy, Przegubowe Głowy, Tłoczące się Głowy. Przestrzenie liminalne rozwijają się, traci ostrość określenie, co to znaczy być ciałem i rodzą się pytania, czy pozostawanie człowiekiem coś jeszcze oznacza. *Być może bycie ludzkim wcale nie oznacza pozostania człowiekiem.*

9. CIAŁO FRAKTALNE, CIAŁO ZŁUDNE I CIAŁO PŁYNNE

Przez Ciało Fraktalne rozumiem ciała i ich bity przestrzennie rozproszone, lecz połączone elektronicznie i tworzące okresowe interaktywne formy o różnej skali. CIAŁO FRAKTALNE to performans, w trakcie którego ludzie z różnych miejsc tworzyli choreografię poruszanego zdalnie ciała. Ciało

właściciela stało się ciałem podzielonym, działającym poza jego kontrolą. Jednocześnie sterowanym i działającym. Problemem nie jest już rozdwojenie jaźni, a raczej rozszczepienie cielesności. Przez Ciało Fantomowe odwołuję się nie tylko do awatarowych wcieleń on-line, ale do możliwej do osiągnięcia dzięki rozpowszechnieniu rozmaitych konstrukcji dotykowych w Internecie siły oddziaływania nieobecnych ciał. BLENDER, bardziej współczesny projekt zaprezentowany w 2006 we współpracy z Niną Sellars, polegał na chirurgicznym pobraniu biomateriału z ciał obydwójga artystów. Zamierzeniem było, że maszyna-instalacja będzie zawierać i podczas trwania wystawy mieszać materiał biologiczny obojga artystów. Maszynowa instalacja stała się nosicielką płynnego – skomponowanego z dwóch – ciała. To odwrotność RZEźBY ŻOŁĄDKOWEJ, dla której miękkie i mokre wnętrze ciała stało się miejscem maszynowej choreografii. *Zamiast dzieła sztuki umieszczonego w ciele, płynne ciało jest utrzymywane i animowane przez maszynę.* Tkanki są w obiegu, ciało uległo fragmentacji, cielistość staje się płynna.

10. ALTERNATYWNE ANATOMICZNE STRUKTURY I DODATKOWE UCHO

Dodatkowe ucho zostało właśnie zbudowane w moim przedramieniu: lewe ucho na lewym przedramieniu. Ucho, które nie tylko słyszy, ale także transmituje. *Część przynależna twarzy została zreplikowana, zainstalowana w nowym miejscu i teraz będą jej przydzielone nowe funkcje.* Nadmiar skóry powstał poprzez wszczepienie w ramię rozszerzającego implantu. Wstrzyknięcie pod skórę roztworu solankowego pozwoliło, by implant w kształcie nerki rozciągnął skórę, tworząc strefę nadmiaru wystarczającą do chirurgicznego uformowania ucha. Druga operacja wprowadziła rusztowanie, które obleczono skórą. Komórki tkanki wrosły w porowate rusztowanie, łącząc je ze skórą i z miejscem. Teraz to tylko kształt ucha. Kolejna operacja uniesie ślimak, skonstruuje płatek i wszczepi komórki macierzyste dla lepszego rozwoju. Ostatni etap zakłada zainstalowanie miniaturowego mikrofonu, który połączony z bezprzewodowym transmitterem umożliwi innym ludziom w różnych miejscach słyszenie w Internecie. To dodatkowe i udostępnione UCHO NA RAMIENIU stanie się efektywnym internetowym organem ciała, zamienną anatomiczną strukturą. *Publicznie dostępny, mobilny słuchowy organ.* Z komórek macierzystych powstaną organy, a organiczny druk dostarczy obfitości narządów. Skończy się czas Ciał Bez Narządów (Body Without Organs), a zacznie czas Narządów Czekaających na Ciała, czas ORGANÓW BEZ CIAŁ.